

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 171 (XV) — Nr. 528

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 23 iulie 2003

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
LEGI ȘI DECRETE		
311.	— Legea muzeelor și a colecțiilor publice	1–8
446.	— Decret pentru promulgarea Legii muzeelor și a colecțiilor publice	8
★		
327.	— Lege privind Ordinul <i>Mihai Viteazul</i>	8–15
462.	— Decret pentru promulgarea Legii privind Ordinul <i>Mihai Viteazul</i>	16

LEGI ȘI DECRETE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGEA

muzeelor și a colecțiilor publice

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. — Prezenta lege reglementează regimul juridic general, clasificarea și principiile organizării și funcționării muzeelor și colecțiilor publice, precum și colecțiilor private accesibile publicului.

Art. 2. — În înțelesul prezentei legi, următorii termeni sunt definiți astfel:

a) *muzeu* — instituția publică de cultură, aflată în serviciul societății, care colecționează, conservă, cercetează, restaurează, comunică și expune, în scopul cunoașterii,

educării și recreării, măturii materiale și spirituale ale existenței și evoluției comunităților umane, precum și ale mediului înconjurător;

b) *colecție* — ansamblul de bunuri culturale și naturale, constituit în mod sistematic și coerent de către persoane fizice sau persoane juridice de drept public ori de drept privat.

Art. 3. — (1) În sensul prezentei legi, *colecțiile publice* sunt colecțiile accesibile publicului și specialiștilor, indiferent de titularul dreptului de proprietate, care reunesc bunuri semnificative prin valoarea lor artistică, documentară, istorică, științifică, culturală și memorialistică.

(2) *Colecțiile private accesibile publicului* sunt colecțiile aflate în proprietatea privată a persoanelor fizice sau juridice de drept privat, la care publicul și specialiștii au acces numai cu acordul deținătorilor.

Art. 4. — Funcțiile principale ale muzeului sunt:

a) constituirea, conservarea și restaurarea patrimoniului muzeal;

b) evidența, protejarea, cercetarea și dezvoltarea patrimoniului muzeal;

c) punerea în valoare a patrimoniului muzeal în scopul cunoașterii, educării și recreării.

Art. 5. — Funcțiile principale ale colecțiilor publice sunt:

a) gestionarea, evidența, cercetarea, dezvoltarea, protejarea, conservarea și restaurarea patrimoniului propriu;

b) punerea în valoare a patrimoniului propriu.

Art. 6. — Statul, prin autoritățile administrației publice centrale, precum și autoritățile administrației publice locale, protejează muzeele, colecțiile publice și colecțiile private accesibile publicului, garantează libera lor funcționare și dezvoltare și poate acorda proprietarilor și titularilor de alte drepturi reale sprijin financiar și logistic, conform prevederilor legale.

CAPITOLUL II

Patrimoniul muzeal

Art. 7. — Cultele susțin propriile muzee și colecții publice și pot beneficia în acest scop de sprijin financiar și logistic din partea autorităților administrației publice centrale și locale, conform prevederilor legale în vigoare.

Art. 8. — (1) *Patrimoniul muzeal* reprezintă totalitatea bunurilor, a drepturilor și obligațiilor cu valoare patrimonială ce aparțin unui muzeu sau, după caz, unei colecții publice.

(2) Bunurile care se află în patrimoniul muzeal pot face obiectul dreptului de proprietate publică a statului și a unităților administrativ-teritoriale sau, după caz, al dreptului de proprietate privată.

(3) Regimul juridic al dreptului de proprietate publică și/sau privată asupra bunurilor care se află în patrimoniul muzeal este reglementat conform dispozițiilor legale în vigoare.

Art. 9. — Pot face obiectul unui patrimoniu muzeal, conform legii:

a) bunurile clasate în patrimoniul cultural național mobil, de valoare excepțională, istorică, arheologică, etnografică, artistică, documentară, științifică și tehnică, literară, cinematografică, numismatică, filatelică, heraldică, bibliofilă, cartografică și epigrafică, reprezentând mărturii materiale și spirituale ale evoluției comunităților umane, ale mediului înconjurător și ale potențialului creator uman;

b) bunurile imobile de valoare excepțională, istorică, arheologică, etnografică, artistică, documentară, științifică și tehnică;

c) siturile și rezervațiile care au caracter arheologic, istoric, artistic, etnografic, tehnic și arhitectural, constituite din terenuri, parcuri naturale, grădini botanice și zoologice, precum și construcțiile aferente;

d) alte bunuri care au rol documentar, educativ, recreativ, ilustrativ și care pot fi folosite în cadrul expozițiilor și al altor manifestări muzeale.

Art. 10. — (1) Proprietarii și titularii de alte drepturi reale asupra muzeelor și colecțiilor publice au, potrivit Codului civil și prezentei legi, următoarele obligații:

a) să asigure integritatea, securitatea, conservarea și restaurarea bunurilor clasate în patrimoniul cultural național mobil care fac obiectul patrimoniului muzeal;

b) să realizeze evidența și, după caz, clasarea bunurilor care fac obiectul patrimoniului muzeal;

c) să pună în valoare patrimoniul muzeal;

d) să asigure și să garanteze accesul publicului și al specialiștilor la bunurile care constituie patrimoniul muzeal;

e) să asigure cercetarea sau, după caz, punerea la dispoziție, pentru cercetare, a bunurilor din patrimoniul muzeal;

f) să prevină folosirea patrimoniului muzeal în alte scopuri decât cele prevăzute de reglementările legale în vigoare;

g) să obțină autorizarea funcționării, acreditarea și, după caz, re acreditarea muzeului sau a colecției publice, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;

h) să asigure prevenirea, localizarea și stingerea incendiilor;

i) să asigure paza muzeului sau a colecțiilor publice și dotarea acestora cu sisteme de protecție eficiente;

j) să ia măsuri pentru prevenirea și diminuarea pagubelor care pot fi aduse patrimoniului muzeal, în caz de calamitate naturală sau conflict armat.

(2) Proprietarii și titularii de alte drepturi reale asupra muzeelor și colecțiilor publice de importanță națională sunt obligați să încheie contracte de asigurare parțială sau integrală, în funcție de obligațiile ce le revin potrivit prevederilor Codului civil, pentru bunurile mobile și imobile care fac obiectul patrimoniului muzeal, conform dispozițiilor legale în vigoare.

(3) Proprietarii și titularii de alte drepturi reale asupra muzeelor și colecțiilor publice de importanță regională, județeană și locală sunt obligați să încheie contracte de asigurare parțială sau integrală pentru bunurile mobile și imobile clasate în patrimoniul cultural național, categoria Tezaur, respectiv, monumente istorice din clasele A și B, care fac obiectul patrimoniului muzeal, conform dispozițiilor legale în vigoare.

(4) Încheierea contractelor de asigurare prevăzute la alin. (2) și (3) se face treptat, acordându-se prioritate bunurilor clasate în categoria Tezaur.

(5) Autoritățile administrației publice centrale sau locale, după caz, prevăd în bugetele proprii fondurile necesare pentru asigurarea bunurilor clasate în categoria Tezaur, precum și a imobilelor clasate în categoriile A și B, potrivit legii.

(6) Sumele alocate de persoanele fizice și juridice de drept privat, pentru asigurarea bunurilor mobile clasate în categoria Tezaur, sunt deductibile din impozitul pe profit sau, după caz, din impozitul pe venit.

Art. 11. — Autoritățile administrației publice centrale și locale și instituțiile publice de specialitate subordonate

acestora, precum și proprietarii și titularii de alte drepturi reale asupra muzeelor și colecțiilor publice pot coopera, după caz, cu organizații neguvernamentale, în vederea dezvoltării, protejării, conservării, restaurării, cercetării și punerii în valoare a patrimoniului muzeal, în interes științific sau cultural-turistic.

CAPITOLUL III

Clasificarea, înființarea și acreditarea muzeelor și a colecțiilor publice

SECȚIUNEA 1

Clasificarea

Art. 12. — (1) În funcție de forma de proprietate, de constituire și de modul de administrare a patrimoniului muzeal, muzeele și colecțiile publice se pot afla în proprietate publică sau privată.

(2) Muzeele și colecțiile aflate în proprietate publică se înființează și se organizează în subordinea autorităților administrației publice centrale sau locale, a altor autorități publice ori instituții și funcționează potrivit regulamentelor proprii de organizare și funcționare, aprobate de autoritățile sau instituțiile tutelare.

(3) Muzeele și colecțiile publice aflate în proprietate privată se înființează, se organizează și funcționează în subordinea persoanelor juridice private sau a persoanelor fizice.

(4) După forma de organizare, muzeele și colecțiile publice au personalitate juridică; prin excepție de la regulă, se pot organiza muzee și colecții publice fără personalitate juridică.

Art. 13. — În funcție de aria de acoperire teritorială, de mărimea și de importanța patrimoniului, muzeele și colecțiile publice se clasifică astfel:

- a) muzee și colecții publice de importanță națională;
- b) muzee și colecții publice de importanță regională;
- c) muzee și colecții publice de importanță județeană;
- d) muzee și colecții publice de importanță locală.

Art. 14. — (1) Muzeele și colecțiile publice de importanță națională sunt muzeele și colecțiile publice de drept public sau de drept privat, care dețin în patrimoniul lor muzeal bunuri de valoare excepțională, semnificative în plan național pentru istorie, arheologie, etnologie, artă, arhivistică, știință, tehnică, literatură, cinematografie, numismatică, filatelie, heraldică, bibliofilie, cartografie și epigrafie; muzeele și colecțiile publice de importanță națională sunt prevăzute în anexa nr. 1.

(2) Muzeele și colecțiile publice de importanță regională sunt muzeele și colecțiile publice de drept public sau de drept privat, care dețin în patrimoniul lor muzeal bunurile prevăzute la alin. (1), semnificative în plan regional; muzeele și colecțiile publice de importanță regională sunt prevăzute în anexa nr. 2.

(3) Muzeele și colecțiile publice de importanță județeană sunt muzeele și colecțiile publice de drept public sau de drept privat, care dețin în patrimoniul lor muzeal bunurile prevăzute la alin. (1), semnificative în plan județean;

muzeele și colecțiile publice de importanță județeană sunt prevăzute în anexa nr. 3.

(4) Muzeele și colecțiile publice de importanță locală sunt muzeele și colecțiile publice de drept public sau de drept privat, care dețin în patrimoniul lor muzeal bunurile prevăzute la alin. (1), semnificative în plan municipal, orașenesc sau comunal.

Art. 15. — (1) Acordarea titlaturii din muzeu sau, după caz, de colecție publică de importanță națională altor muzee sau colecții publice decât cele prevăzute în anexa nr. 1 se aprobă prin hotărâre a Guvernului, inițiată de Ministerul Culturii și Cultelor, cu avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.

(2) Clasificarea și/sau schimbarea clasei din care fac parte muzeele și colecțiile publice, cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (1), se realizează prin ordin al ministrului culturii și cultelor, cu avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor, la propunerea autorității în subordinea căreia se află muzeul sau colecția publică.

(3) Muzeele și colecțiile publice, indiferent de constituire și de forma de proprietate și administrare a patrimoniului muzeal, funcționează în concordanță cu normele metodologice privind muzeele și colecțiile publice, elaborate de Ministerul Culturii și Cultelor, cu avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor, și aprobate prin ordin al ministrului culturii și cultelor.

SECȚIUNEA a 2-a

Înființarea și acreditarea

Art. 16. — (1) Înființarea muzeelor și a colecțiilor publice, indiferent de forma de constituire, proprietate și administrare a patrimoniului, este reglementată prin prezenta lege.

(2) Pentru înființarea muzeelor și a colecțiilor publice este necesar avizul prealabil al Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.

(3) Obligația obținerii avizului prealabil revine, de drept, persoanei fizice sau juridice care solicită înființarea unui muzeu sau a unei colecții publice.

Art. 17. — (1) Funcționarea muzeelor și a colecțiilor publice, indiferent de forma de constituire, proprietate și administrare a patrimoniului, este condiționată de acreditarea acestora.

(2) Autoritățile prevăzute la art. 12 alin. (2), altele decât Ministerul Culturii și Cultelor, care au în subordine muzee și colecții publice, sunt obligate să solicite Ministerului Culturii și Cultelor acreditarea acestora; cererea de acreditare se depune la direcția de specialitate din cadrul Ministerului Culturii și Cultelor.

(3) Persoanele fizice și persoanele juridice de drept privat, care au înființat sau înființează muzee și colecții publice în baza avizului prealabil prevăzut la art. 16 alin. (2), sunt obligate să solicite Ministerului Culturii și Cultelor acreditarea acestora; cererea de acreditare se depune la direcția pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județeană, respectiv a municipiului București, în a cărei rază teritorială se află sediul muzeului sau al colecției publice respective.

(4) Acreditarea muzeelor și a colecțiilor publice se aprobă, la propunerea Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor, prin ordin al ministrului culturii și cultelor.

(5) Acreditarea temporară poate conține condiții sau recomandări în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare.

Art. 18. — (1) Revocarea acreditării muzeelor și a colecțiilor publice are loc în cazul nerespectării prevederilor legale în vigoare sau a condițiilor de acreditare.

(2) Revocarea acreditării muzeelor și a colecțiilor publice se face la propunerea Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor, prin ordin al ministrului culturii și cultelor, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(3) Din momentul revocării acreditării, proprietarul sau titularii de alte drepturi reale sunt obligați să respecte prevederile privind protejarea patrimoniului muzeal.

Art. 19. — (1) Ordinul ministrului culturii și cultelor de revocare a acreditării muzeelor și colecțiilor publice poate fi contestat în termen de 15 zile de la publicare; contestația se depune la Ministerul Culturii și Cultelor.

(2) Persoana nemulțumită de răspunsul primit la contestația prevăzută la alin. (1) se poate adresa instanței de contencios administrativ, în condițiile legii.

Art. 20. — (1) În subordinea muzeelor și a colecțiilor publice pot funcționa, ca unități fără personalitate juridică, secții și filiale, organizate în aceeași localitate sau în alte localități decât cea în care își au sediul muzeele și colecțiile publice respective.

(2) Secțiile și filialele muzeelor și colecțiilor publice pot fi denumite muzee sau colecții, cu obligația precizării muzeului sau a colecției publice în a cărei subordine se află și a obținerii, pentru secțiile sau filialele respective, a avizului prealabil prevăzut la art. 16 alin. (2) și a acreditării prevăzute la art. 17.

(3) Organizarea și funcționarea secțiilor și filialelor teritoriale ale muzeelor și colecțiilor publice se stabilesc prin regulamentul de organizare și funcționare a muzeului sau a colecției publice în a cărei subordine se află.

CAPITOLUL IV

Finanțarea muzeelor și a colecțiilor publice

Art. 21. — (1) Activitatea muzeelor și a colecțiilor publice de drept public se finanțează din venituri proprii și din alocații acordate de la bugetul de stat sau de la bugetele locale, după caz.

(2) Veniturile proprii provin din tarifele pentru serviciile oferite de muzee și colecții publice, din donații și sponsorizări, din alte activități specifice.

(3) Veniturile prevăzute la alin. (2) sunt gestionate în regim extrabugetar, conform dispozițiilor legale în vigoare.

Art. 22. — (1) Sunt scutite de la plata taxelor de timbru succesionale prin care se transmite un patrimoniu muzeal sau o colecție, în care persoanele fizice sau juridice au calitatea de moștenitori, numai dacă persoanele respective își asumă obligația, printr-o convenție încheiată cu direcția pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județeană, respectiv a municipiului București, să mențină la

dispoziția publicului, spre vizitare, patrimoniul muzeal respectiv, în condițiile prezentei legi.

(2) În cazul în care moștenitorii nu îndeplinesc obligația asumată prin convenția prevăzută la alin. (1), taxa de timbru se recuperează pe baza notei de constatare întocmită de direcția generală a finanțelor publice județeană, respectiv a municipiului București, la sesizarea direcției pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județeană, respectiv a municipiului București.

(3) Se consideră neîndeplinire a obligației asumate potrivit alin. (1) cazul în care accesul publicului este interzis pe o perioadă mai mare de 60 de zile într-un an calendaristic, cu excepția situațiilor în care obligația respectivă a devenit imposibil de executat pentru cauze neimputabile.

Art. 23. — (1) Prețurile și tarifele pentru serviciile oferite de muzee și colecții publice sunt stabilite de conducerea acestora.

(2) În cazul muzeelor și al colecțiilor publice de drept public, tarifele stabilite de acestea sunt aprobate de autoritatea în a cărei subordine se află, conform dispozițiilor legale în vigoare.

CAPITOLUL V

Conducerea, organizarea și funcționarea muzeelor și a colecțiilor publice de drept public

Art. 24. — (1) Muzeele și colecțiile publice de drept public sunt organizate și funcționează conform prevederilor prezentei legi și ale regulamentului de organizare și funcționare propriu, aprobat de autoritatea în subordinea căreia se află, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

(2) Personalul de specialitate al muzeelor și al colecțiilor publice cuprinde funcțiile de muzeograf, cercetător, conservator, restaurator și tehnician de muzeu, respectiv arhitect, acolo unde este cazul.

(3) Pentru personalul muzeelor care lucrează în condiții speciale de muncă se va acorda un spor de toxicitate la salariu.

(4) Pentru personalul de specialitate și tehnic care lucrează în depozite și la organizarea unor expoziții cu bunuri clasate în categoria Tezaur se va acorda un spor de confidențialitate.

Art. 25. — (1) În cadrul muzeelor și al colecțiilor publice de drept public sunt organizate și funcționează consilii de administrație, ca organe deliberative de conducere.

(2) Componența, atribuțiile, organizarea și funcționarea consiliului de administrație se stabilesc prin regulament de organizare și funcționare, aprobat de autoritatea în subordinea căreia se află muzeele și colecțiile publice de drept public, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

Art. 26. — (1) Conducerea executivă a muzeelor și a colecțiilor publice de drept public este exercitată de către un director general sau, după caz, de către un director, angajat prin concurs de autoritatea în subordinea căreia se află muzeele și colecțiile publice de drept public respective, potrivit legii.

(2) Autoritățile prevăzute la alin. (1) pot revoca directorul general sau, după caz, directorul, potrivit legii.

Art. 27. — (1) În cadrul muzeelor și al colecțiilor publice de drept public pot funcționa consilii științifice, ca organe de specialitate alcătuite din specialiști de profil, cu rol consultativ în domeniul cercetării științifice, organizării sau structurării serviciilor, colecțiilor muzeale și activităților culturale.

(2) În cadrul muzeelor și al colecțiilor publice de drept public de importanță națională, regională și județeană funcționarea consiliilor științifice este obligatorie.

(3) Componenta, atribuțiile, organizarea și funcționarea consiliului științific se stabilesc prin regulament de organizare și funcționare, aprobat de autoritatea în subordinea căreia se află muzeele și colecțiile publice de drept public, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

(4) Membrii consiliului științific sunt numiți, prin decizie, de directorul general sau, după caz, de directorul muzeului sau al colecției publice de drept public.

Art. 28. — (1) În cadrul muzeelor și al colecțiilor publice de drept public funcționează comisii de evaluare și/sau comisii de achiziții de bunuri culturale.

(2) Membrii comisiilor menționate la alin. (1) sunt numiți, prin decizie, de directorul general sau, după caz, de directorul muzeului sau al colecției publice de drept public.

CAPITOLUL VI

Instituții și organisme cu atribuții în domeniul muzeelor și al colecțiilor publice

Art. 29. — (1) Ministerul Culturii și Cultelor elaborează și asigură aplicarea strategiei naționale și urmărește respectarea prevederilor legale, a normelor și metodologiilor din domeniul muzeelor și al colecțiilor publice.

(2) Ministerul Culturii și Cultelor reprezintă statul în relațiile internaționale din domeniul muzeelor și al colecțiilor publice.

Art. 30. — În domeniul muzeelor și al colecțiilor publice Ministerul Culturii și Cultelor exercită, prin direcția sa de specialitate sau prin instituțiile sale subordonate, următoarele atribuții:

a) organizează sistemul național de cercetare, evidență, conservare, restaurare și protejare a patrimoniului, de inspecție și clasificare a muzeelor și a colecțiilor publice și avizează reglementările tehnice aplicabile în domeniu;

b) aprobă normele metodologice de acreditare a muzeelor și a colecțiilor publice;

c) aprobă criteriile de acreditare a muzeelor și a colecțiilor publice;

d) acordă și revocă, în condițiile prezentei legi, acreditarea funcționării muzeelor și a colecțiilor publice;

e) propune acordarea titlaturii de muzeu sau, după caz, de colecție publică de importanță națională;

f) aprobă clasificarea muzeelor și a colecțiilor publice;

g) verifică respectarea condițiilor de acreditare a muzeelor și a colecțiilor publice aflate în subordinea autorităților administrației publice centrale și locale;

h) acordă asistență științifică și de specialitate muzeelor, colecțiilor publice și organizațiilor neguvernamentale cu activitate în domeniu;

i) colaborează cu Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului, respectiv cu Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, în vederea pregătirii specialiștilor și a personalului auxiliar din domeniul muzeelor și al colecțiilor publice, în conformitate cu prevederile Legii învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

j) colaborează cu Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Administrației și Internelor și cu celelalte autorități ale administrației publice cu atribuții în domeniu, în vederea stabilirii măsurilor speciale de protejare a patrimoniului muzeal în caz de conflict armat, tulburări civile și catastrofe naturale;

k) avizează programele de dezvoltare muzeală;

l) sprijină și inițiază cooperarea cu instituții și organizații din străinătate cu activitate în domeniul muzeelor și al colecțiilor publice;

m) finanțează activitatea editorială a Revistei muzeelor, publicată de Centrul pentru Formare, Educație Permanentă și Management în Domeniul Culturii.

Art. 31. — Direcțiile pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București, au, în domeniul muzeelor și al colecțiilor publice, următoarele atribuții:

a) propun Ministerului Culturii și Cultelor acreditarea colecțiilor publice de drept privat;

b) verifică respectarea condițiilor de acreditare a muzeelor și a colecțiilor publice aflate în subordinea autorităților administrației publice locale, precum și a muzeelor și a colecțiilor publice de drept privat;

c) constată contravenții și aplică sancțiuni în domeniul muzeelor și al colecțiilor publice de pe raza lor de competență teritorială, conform dispozițiilor legale în vigoare.

Art. 32. — (1) Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor este, potrivit legii, organismul științific consultativ și de avizare în domeniu al Ministerului Culturii și Cultelor.

(2) În domeniul muzeelor și al colecțiilor, Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor are următoarele atribuții:

a) propune reglementări de specialitate privind domeniul muzeelor și al colecțiilor publice, obligatorii pentru întreaga rețea de instituții muzeale și colecții publice, indiferent de forma de proprietate, administrare și finanțare;

b) acordă aviz consultativ pentru aprobarea strategiei naționale de cercetare-dezvoltare din domeniul muzeelor și al colecțiilor publice;

c) elaborează criteriile de acordare a avizului prealabil în vederea înființării muzeelor și a colecțiilor publice;

d) emite avize prealabile în vederea înființării muzeelor și a colecțiilor publice;

e) elaborează normele de clasificare a muzeelor și a colecțiilor publice;

f) propune Ministerului Culturii și Cultelor clasificarea muzeelor și a colecțiilor publice;

g) propune revocarea acreditării muzeelor și a colecțiilor publice;

h) avizează acordarea titlaturii de muzeu sau, după caz, de colecție publică de importanță națională;

i) avizează prioritățile de dezvoltare a muzeelor și a colecțiilor publice aflate în subordinea Ministerului Culturii și Cultelor;

j) avizează programele de pregătire a specialiștilor din domeniul muzeelor și al colecțiilor publice;

k) propune Ministerului Culturii și Cultelor acordarea unor distincții și recompense persoanelor care au adus contribuții deosebite la dezvoltarea, cercetarea, evidența, conservarea, restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului muzeal.

CAPITOLUL VII

Contravenții și sancțiuni

Art. 33. — Încălcarea dispozițiilor prezentei legi atrage, după caz, răspunderea disciplinară, materială, civilă, contravențională sau penală.

Art. 34. — Constituie infracțiune degradarea, aducerea în stare de neîntrebuințare sau distrugerea bunurilor din patrimoniul muzeelor și al colecțiilor publice și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani sau cu amendă.

Art. 35. — (1) Constituie contravenții următoarele fapte:

a) încălcarea normelor de conservare a patrimoniului muzeal;

b) înființarea de muzee și colecții publice fără obținerea avizului prealabil și/sau funcționarea acestora fără obținerea acreditării;

c) împiedicarea, prin orice mijloace, a accesului publicului la patrimoniul muzeal, cu excepția cazurilor în care aceasta este generată de cauze neimputabile;

d) schimbarea titularității muzeului sau, după caz, a colecției publice, cu nerespectarea procedurii prevăzute la art. 15 alin. (1) și (2);

e) neîncheierea contractelor de asigurare prevăzute la art. 10 alin. (2) și (3).

(2) Contravențiile prevăzute la alin. (1) se sancționează cu amendă de la 10.000.000 lei la 100.000.000 lei.

(3) Cuantumul amenzilor poate fi actualizat prin hotărâre a Guvernului.

Art. 36. — Infracțiunea și contravențiile prevăzute la art. 34 și, respectiv, la art. 35 se constată, iar sancțiunile se aplică de către specialiști din cadrul Ministerului Culturii și Cultelor și ai direcțiilor pentru cultură, culte și patrimoniul

cultural național județene, respectiv a municipiului București, împuterniciți ca atare prin ordin al ministrului culturii și cultelor.

Art. 37. — Dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările ulterioare, se aplică în mod corespunzător și contravențiilor prevăzute în prezenta lege.

CAPITOLUL VIII

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 38. — Proprietarii și titularii de alte drepturi reale asupra muzeelor și colecțiilor publice de importanță națională, care nu au încheiat contractul prevăzut la art. 10 alin. (2), precum și proprietarii și titularii de alte drepturi reale asupra muzeelor și colecțiilor publice de importanță regională, județeană și locală, care nu au încheiat contractul prevăzut la art. 10 alin. (3), au obligația ca, în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, să încheie aceste contracte.

Art. 39. — (1) În termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor va elabora criteriile de acordare a avizului prealabil necesar pentru înființarea muzeelor și a colecțiilor publice, criteriile și normele metodologice de acreditare a muzeelor și a colecțiilor publice, precum și normele de clasificare a muzeelor și colecțiilor publice, aprobate fiecare prin ordin al ministrului culturii și cultelor, care se vor publica în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) În termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Ministerul Culturii și Cultelor, cu avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor, va elabora normele metodologice cu privire la funcționarea muzeelor și colecțiilor publice, precum și normele de securitate și protejare a patrimoniului muzeal, aprobate fiecare prin ordin al ministrului culturii și cultelor, care se vor publica în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 40. — Anexele nr. 1—3 fac parte integrantă din prezenta lege.

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 23 iunie 2003, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
DORU IOAN TĂRĂCILĂ

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 24 iunie 2003, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
VIOREL HREBENCIUC

LISTA
muzeelor de importanță națională

1. Muzeul Național de Artă al României din București, Ministerul Culturii și Cultelor
2. Muzeul Național de Istorie a României din București, Ministerul Culturii și Cultelor
3. Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti”, Ministerul Culturii și Cultelor
4. Muzeul Țăranului Român din București, Ministerul Culturii și Cultelor
5. Muzeul Național de Artă Contemporană al României, Ministerul Culturii și Cultelor
6. Muzeul Național al Hărților și Cărții Vechi, Ministerul Culturii și Cultelor
7. Muzeul Național de Istorie Naturală „Grigore Antipa” din București, Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului
8. Muzeul Militar Național — București, Ministerul Apărării Naționale
9. Muzeul Național al Pompierilor — București, Ministerul Administrației și Internelor
10. Muzeul Național Geologic — București, Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului
11. Muzeul Național Tehnic „Prof. ing. Dimitrie Leonida” — București, Societatea Comercială de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice „Electrica” — S.A. București
12. Muzeul Național Cotroceni — București, Administrația Prezidențială
13. Muzeul Național „George Enescu” — București, Consiliul General al Municipiului București
14. Muzeul Național al Literaturii Române — București, Consiliul General al Municipiului București
15. Muzeul Național Peleş din Sinaia, Ministerul Culturii și Cultelor
16. Muzeul Național al Petrolului — Ploiești, Societatea Națională a Petrolului „Petrom” — S.A.
17. Muzeul Național „Brukenthal” din Sibiu, Ministerul Culturii și Cultelor
18. Complexul Național Muzeal „ASTRA” — Sibiu, Consiliul Județean Sibiu
19. Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei din Cluj-Napoca, Ministerul Culturii și Cultelor
20. Complexul Muzeal Național „Moldova” din Iași, Ministerul Culturii și Cultelor
21. Muzeul Bran din Bran, Ministerul Culturii și Cultelor
22. Muzeul Carpaților Răsăriteni din Sfântu Gheorghe, Ministerul Culturii și Cultelor
23. Memorialul Ipotești — Centrul Național de Studii „Mihai Eminescu” — Ipotești, Consiliul Județean Botoșani
24. Muzeul Național al Unirii — Alba Iulia, Consiliul Județean Alba
25. Muzeul Viticulturii și Pomiculturii — Golești, Consiliul Județean Argeș
26. Muzeul Național al Agriculturii — Slobozia, Consiliul Județean Ialomița
27. Muzeul Național al Poliției — Târgoviște, Ministerul Administrației și Internelor
28. Muzeul Marinei Române — Constanța, Ministerul Apărării Naționale.

LISTA
muzeelor de importanță regională

1. Muzeul Țării Crișurilor — Oradea
2. Muzeul Regiunii Porților de Fier — Drobeta-Turnu Severin
3. Muzeul Etnografic al Transilvaniei — Cluj-Napoca
4. Muzeul de Artă — Cluj-Napoca
5. Muzeul de Istorie Națională și Arheologie — Constanța
6. Muzeul Național Secuiesc — Sfântu Gheorghe
7. Muzeul Civilizației Dacice și Romane — Deva
8. Muzeul Olteniei — Craiova
9. Muzeul Maramureșan — Sighetu Marmăției
10. Muzeul de Istorie Naturală al Universității Iași — Iași
11. Muzeul Literaturii Române — Iași
12. Complexul Muzeal Bucovina — Suceava
13. Muzeul Banatului — Timișoara
14. Institutul de Cercetări Eco-Muzeale — Muzeul Deltei Dunării — Tulcea.

LISTA
muzeelor de importanță județeană

1. Complexul Muzeal — Arad
2. Muzeul Județean Argeș — Pitești
3. Complexul Muzeal de Științele Naturii „Ion Borcea” — Bacău
4. Muzeul Județean de Artă și Etnografie — Bacău
5. Muzeul Județean de Istorie și Arheologie „Iulian Antonescu” — Bacău
6. Complexul Muzeal Bistrița-Năsăud — Bistrița

7. Muzeul Județean — Botoșani	26. Muzeul de Mineralogie — Baia Mare
8. Muzeul de Etnografie — Brașov	27. Muzeul Județean Maramureș — Baia Mare
9. Muzeul de Artă — Brașov	28. Muzeul Județean Mureș — Târgu Mureș
10. Muzeul Județean de Istorie — Brașov	29. Complexul Muzeal Județean Neamț — Piatra-Neamț
11. Muzeul Brăilei — Brăila	30. Muzeul Județean Olt — Slatina
12. Muzeul Județean — Buzău	31. Muzeul Județean de Artă — Ploiești
13. Muzeul Dunării de Jos — Călărași	32. Muzeul Județean de Științele Naturii Prahova — Ploiești
14. Muzeul Banatului Montan — Reșița	33. Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova — Ploiești
15. Muzeul de Artă Populară — Constanța	34. Muzeul Județean de Istorie și Artă — Zalău
16. Complexul Muzeal de Științele Naturii — Constanța	35. Muzeul Județean — Satu Mare
17. Muzeul de Artă — Constanța	36. Muzeul Județean Teleorman — Alexandria
18. Muzeul Județean de Istorie — Galați	37. Muzeul Satului Bănățean — Pădurea Verde — Timișoara
19. Complexul Muzeal de Științele Naturii — Galați	38. Muzeul Județean Vâlcea — Râmnicu Vâlcea
20. Muzeul de Artă Vizuală — Galați	39. Muzeul Județean „Ștefan cel Mare” — Vaslui
21. Muzeul Județean „Teohari Antonescu” — Giurgiu	40. Muzeul Vrancei — Focșani
22. Muzeul Județean „Alexandru Ștefulescu” — Târgu Jiu	41. Muzeul Municipiului București.
23. Muzeul Secuiesc al Ciucului — Miercurea-Ciuc	
24. Muzeul Județean Ialomița — Slobozia	
25. Centrul de Cultură „Palatele Brâncovenesti de la Porțile Bucureștiului” — Mogoșoaia	

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET

pentru promulgarea Legii muzeelor și a colecțiilor publice

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 99 alin. (1) din Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se promulgă Legea muzeelor și a colecțiilor publice și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

ION ILIESCU

București, 7 iulie 2003.

Nr. 446.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

privind Ordinul *Mihai Viteazul*

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. 1. — (1) Ordinul *Mihai Viteazul*, prevăzut la art. 9 lit. A pct. I din Legea nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, cu modificările ulterioare, face parte din categoria decorațiilor militare de război.

(2) Ordinul *Mihai Viteazul* este cea mai înaltă decorație militară de război ce se acordă ofițerilor și unităților

militare, pe timp de război sau în misiuni sub jurisdicția unor organisme internaționale la care statul român este parte, pentru fapte de arme sau acțiuni de luptă cu totul excepționale.

(3) Ordinul *Mihai Viteazul* se poate conferi pe timp de pace unor ofițeri și unități militare care participă la misiuni

sub jurisdicția unor organisme internaționale la care statul român este parte, numai în cazuri cu totul excepționale, pentru acțiuni de mare amploare și cu cotă de risc ridicat.

Art. 2. — (1) Ordinul *Mihai Viteazul* cuprinde 3 clase. Ierarhia în ordine descrescătoare este următoarea:

- a) clasa I;
- b) clasa a II-a;
- c) clasa a III-a.

(2) Conferirea Ordinului *Mihai Viteazul* se face succesiv, începând în mod obligatoriu cu clasa a III-a.

Art. 3. — Ordinul *Mihai Viteazul* clasa I este cea mai înaltă decorație militară care se poate conferi pe timp de război.

Art. 4. — (1) Ordinul *Mihai Viteazul* clasa a II-a este asimilat în ierarhie cu gradul de *Mare Ofițer* al Ordinului *Serviciul Credincios* de război, în conformitate cu art. 32 pct. I.5 din Legea nr. 29/2000.

(2) Ordinul *Mihai Viteazul* clasa a III-a este asimilat în ierarhie cu gradul de *Comandor* al Ordinului *Steaua României* de război, în conformitate cu art. 32 pct. I.7 din Legea nr. 29/2000.

Art. 5. — Ordinul *Mihai Viteazul* se poate conferi nelimitat.

Art. 6. — (1) Ordinul *Mihai Viteazul* se prezintă sub trei forme cu valoare ierarhică egală: însemnul ordinului, bareta pentru ofițeri și rozeta pentru ținuta civilă.

(2) Însemnul Ordinului *Mihai Viteazul* este o cruce tre-flată cu brațe egale, confecționată din argint aurit, emailată albastru închis, având aplicată în centru, avers, o acvilă.

(3) Uniforma Ordinului *Mihai Viteazul* se compune din pelerină și căciulă sau caschetă. Pelerina este confecționată din postav alb. Pe partea stângă a pelerinei, în dreptul inimii, se aplică crucea ordinului.

Art. 7. — Regulamentul privind descrierea și modul de acordare a Ordinului *Mihai Viteazul*, pentru fiecare clasă, precum și modelul desenat al ordinului și uniformei sunt prevăzute în anexele nr. 1 și 2 care fac parte integrantă din prezenta lege.

Art. 8. — (1) Ordinul *Mihai Viteazul* se conferă de Președintele României, prin decret, în baza propunerilor de decorare individuale făcute, potrivit art. 4 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 29/2000, de către ministrul apărării naționale.

(2) Propunerile nominale pentru conferirea Ordinului *Mihai Viteazul* sunt avizate de Cancelaria Ordinilor, în conformitate cu art. 5 din Legea nr. 29/2000.

Art. 9. — (1) Atestarea conferirii Ordinului *Mihai Viteazul* se face printr-un brevet, în conformitate cu art. 24 din Legea nr. 29/2000.

(2) Brevetele pentru Ordinul *Mihai Viteazul* sunt semnate autograf de Președintele României și contrasemnate de ministrul apărării naționale și de cancelarul ordinilor, în conformitate cu art. 27 din Legea nr. 29/2000.

Art. 10. — (1) Membrii Ordinului *Mihai Viteazul*, indiferent de clasa pe care o au, sunt numiți „Cavaleri ai Ordinului *Mihai Viteazul*”.

(2) Ofițerii în retragere care au fost decorați cu Ordinul *Mihai Viteazul* în timpul Celui de-al Doilea Război Mondial, 1941—1945, își păstrează și pot purta însemnele originale ale respectivei decorații și se bucură de toate onorurile prevăzute prin prezenta lege și de drepturile materiale prevăzute în Legea nr. 44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război, republicată.

(3) Președintele activ al Ordinului *Mihai Viteazul* este ofițerul cel mai mare în grad și clasă, fiind confirmat în această funcție de Președintele României.

Art. 11. — Ziua Ordinului *Mihai Viteazul* se sărbătorește la data de 8 noiembrie, Soborul Sfinților Arhangheli Mihail și Gavril, printr-un ceremonial conform art. 49 din Legea nr. 29/2000.

Art. 12. — În cazul decesului unui Cavaler al Ordinului *Mihai Viteazul*, familia va înștiința Cancelaria Ordinilor, autoritățile locale și organul militar teritorial, în vederea sprijinirii organizării funeraliilor, în conformitate cu art. 51 din Legea nr. 29/2000.

Art. 13. — (1) Calitatea de membru al Ordinului *Mihai Viteazul* se poate pierde, pentru ofițerii români, numai în cazul condamnării pentru trădare în timp de război, în conformitate cu art. 56 din Legea nr. 29/2000.

(2) Ofițerii străini decorați cu Ordinul *Mihai Viteazul* pierd calitatea de membru al ordinului doar în cazul condamnării pentru trădare în timp de război față de țara lor, hotărârile luându-se în conformitate cu legea română.

Art. 14. — Retragerea decorațiilor se face prin decret semnat de Președintele României, la propunerea Cancelariei Ordinilor, cu aplicarea prevederilor art. 59 din Legea nr. 29/2000.

Art. 15. — Sumele necesare confecționării însemnelor, baretelor, rozetelor, brevetelor, cutiilor decorațiilor, pelerinelor și căciulilor uniformei Ordinului *Mihai Viteazul* vor fi asigurate din bugetul aprobat anual Administrației Prezidențiale.

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 27 mai 2003, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
VALER DORNEANU

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 25 iunie 2003, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
DORU IOAN TĂRĂCILĂ

REGULAMENT

privind descrierea și modul de acordare a Ordinului *Mihai Viteazul*

Art. 1. — Ordinul *Mihai Viteazul* se acordă pe viață.

Art. 2. — Ordinul *Mihai Viteazul* se acordă nelimitat și este împărțit în clase astfel:

- a) clasa a III-a;
- b) clasa a II-a;
- c) clasa I.

Art. 3. — (1) Însemnul clasei a III-a a Ordinului *Mihai Viteazul* este o cruce treflată cu brațe egale, cu diametrul de 44 mm și cu lățimea brațelor crucii de 9 mm, confecționată din argint cu titlul de 800‰, aurit, emailată albastru închis.

(2) Pe avers, în centru, este aplicată o acvilă aurită, ținând în cioc o cruce ortodoxă, în gheara dreaptă o sabie, iar în gheara stângă un buzdugan și având pe piept armele României.

(3) Pe revers, la capetele brațelor horizontale sunt scriși cu cifre aurite anii: „1916” și „2000”, reprezentând date istorice privind Ordinul *Mihai Viteazul*. Înălțimea cifrelor scrise pe brațele crucii este de 4 mm.

(4) Însemnul este surmontat de o semicunună formată din frunze de stejar și de laur împletite, având înălțimea semicununii de 15 mm și lățimea de 20 mm. Capetele deschise ale semicununii sunt unite printr-o bară transversală din argint aurit, prin care se petrece panglica. Pe bară, pe revers, este poansonat titlul argintului.

(5) Panglica este din rips moarat roșu-vișiniu, având la 1 mm de margini câte o bandă aurie, lată de 4 mm; înălțimea aparentă a panglicii este de 50 mm, iar lățimea este de 40 mm. Pe spate are un sistem de prindere.

(6) Bareta se prezintă sub forma unei panglici dreptunghiulare din rips, aplicată pe un suport metalic, lungă de 20 mm, lată de 10 mm și având dimensiunile benzilor colorate ale panglicii reduse la 50%. Pe spate are un sistem de prindere.

(7) Rozeta se prezintă sub forma unui tambur din rips cu diametrul de 10 mm și înălțimea de 6 mm, având dimensiunile benzilor colorate ale panglicii clasei reduse la 40%. Pe spate are un sistem de prindere.

Art. 4. — Însemnul clasei a II-a a Ordinului *Mihai Viteazul* are caracteristicile generale ale însemnului clasei a III-a, cu următoarele particularități:

a) diametrul crucii este de 60 mm și lățimea brațelor crucii este de 10,5 mm;

b) pe revers, cifrele scrise pe brațele crucii sunt înalte de 5 mm, iar cele scrise central sunt înalte de 7 mm;

c) însemnul este surmontat de o semicunună deschisă formată din frunze de stejar și de laur împletite, având înălțimea semicununii de 20 mm și lățimea de 29 mm. Capetele deschise ale semicununii sunt unite printr-o bară transversală prin care se petrece un inel plat, lat de 4 mm și înalt de 30 mm. Inelul și bara sunt din argint aurit. Pe reversul inelului este poansonat titlul argintului;

d) panglica este lată de 45 mm și are lungimea reglabilă, pentru a fi adaptată la circumferința gâtului; benzile aurii au lățimea de 5 mm și sunt plasate la 1 mm de margini;

e) bareta se prezintă sub forma unei panglici dreptunghiulare din rips, aplicată pe un suport metalic, lungă de 23 mm, lată de 10 mm și având dimensiunile benzilor colorate ale panglicii reduse la 50%. Pe centrul baretei este prins un disc din argint cu diametrul de 5 mm. Pe spate are un sistem de prindere;

f) rozeta este formată dintr-o panglică lungă de 16 mm și lată de 6 mm, având dimensiunile benzilor colorate ale panglicii reduse la 40%. Pe panglică este aplicată rozeta clasei a III-a. Pe spate are un sistem de prindere.

Art. 5. — Însemnul clasei I a Ordinului *Mihai Viteazul* este compus din însemnul propriu-zis și placa clasei I.

Art. 6. — (1) Însemnul propriu-zis și panglica clasei I a Ordinului *Mihai Viteazul* sunt identice cu însemnul și panglica clasei a II-a.

(2) Bareta se prezintă sub forma unei panglici dreptunghiulare din rips, aplicată pe un suport metalic, lungă de 25 mm și lată de 10 mm și având dimensiunile benzilor colorate ale panglicii reduse la 50%. Pe centrul baretei este prins un romb din argint aurit cu diagonala mică de 5 mm și diagonala mare de 7 mm. Pe spate are un sistem de prindere.

(3) Rozeta se prezintă sub forma unei panglici dreptunghiulare din rips argintiu, lungă de 20 mm și lată de 8 mm, peste care se aplică rozeta clasei a III-a. Pe spate are un sistem de prindere.

Art. 7. — Placa clasei I a Ordinului *Mihai Viteazul* este o stea cu 4 grupe de raze diamantate, confecționată din argint cu titlul de 925‰, fiecare grup fiind format din câte 12 raze, cea centrală fiind cea mai mare. Placa are lățimea de 70 mm și înălțimea de 75 mm. Pe placă este aplicat însemnul propriu-zis, avers, al clasei a III-a. Pe revers, într-un medalion central, sunt poansonate numele firmei producătoare și titlul argintului. Pe spate are un sistem de prindere.

Art. 8. — Toate însemnele vor avea marca cu titlul metalului din care sunt confecționate și numărul de ordine pentru fiecare clasă.

Art. 9. — Uniforma Ordinului *Mihai Viteazul* se compune din pelerină și căciulă sau caschetă.

Art. 10. — (1) Pelerina are următoarele caracteristici:
a) este amplă, confecționată din postav alb, căzând liber în falduri, fără buzunare. Marginea de jos a pelerinei este la 250 mm deasupra solului;

b) pe partea stângă a pelerinei, în dreptul inimii, se aplică crucea Ordinului *Mihai Viteazul*, în mărime de 250 mm, confecționată din catifea albastru-violet și mărginită de un șnur subțire din aur;

c) se încheie sub guler printr-o paftă metalică aurie;

d) gulerul pelerinei este răsfrânt, cu tăietura dreaptă, și este confecționat din același postav cu pelerina. În colțurile gulerului, urmând laturile lui, sunt cusute petlițe în unghi, cu lungimea de 80 mm, din panglica clasei a III-a a ordinului;

e) este căptușită de la guler în jos, pe ambele margini, cu o bandă lată de 300 mm, confecționată din mătase vișinie.

(2) Căciula are următoarele caracteristici:

a) este confecționată din blană albă de miel și căptușită cu mătase albă și este înaltă de 350 mm. Căciula se poartă cu vârful aplecat spre dreapta; acesta este prins cu o agrafă la 60 mm de partea de jos a căciulii;

b) agrafa se prezintă sub forma unui romb având fiecare diagonală de 50 mm și este realizată dintr-o împletitură de șiret vișiniu cu un șiret auriu;

c) în partea din față a căciulii este prinsă o cocardă tricoloră cu diametrul de 45 mm.

(3) Cascheta pentru ofițerii activi este specifică ținutei de serviciu sau de gală corespunzătoare armei ori categoriei de forțe armate din care ofițerul face parte.

Art. 11. — (1) Cutia care conține decorația este îmbrăcată în piele mată albastru închis și în interior este căptușită cu pluș alb.

(2) Pe capacul cutiei sunt imprimate auriu stema României, denumirea și clasa Ordinului *Mihai Viteazul*.

Art. 12. — (1) Bareta se poartă numai la uniforma militară, pe pieptul stâng al vestonului.

(2) La uniforma militară se poartă alăturat baretele tuturor claselor, în ordinea descrescătoare a acestora, prima fiind a clasei celei mai înalte.

(3) Ofițerii în ținută civilă pot purta numai rozeta clasei celei mai înalte.

Art. 13. — (1) Cu ocazia Zilei Naționale a României, a Zilei Ordinului *Mihai Viteazul* și a celorlalte sărbători naționale sau religioase se poartă Ordinul *Mihai Viteazul* în formă completă la uniforma de gală, cu pelerină și coifura armei sau a categoriei de forțe armate respective.

(2) În cazul participării ofițerului la întruniri sau manifestări militare ori culturale se pot purta însemnele Ordinului *Mihai Viteazul* în formă completă, la ținuta de serviciu, cu pelerină și coifura armei sau a categoriei de forțe armate respective.

Art. 14. — Ofițerii poartă Ordinul *Mihai Viteazul* astfel:

a) clasa a III-a se poartă pe partea stângă a pieptului;

b) clasa a II-a se poartă la gât, cu panglica prinsă sub cravată, însemnul fiind vizibil la 50 mm în partea stângă, sub nodul cravatei;

c) clasa I se poartă cu însemnul propriu-zis, identic ca la clasa a II-a, și cu placa pe partea stângă a pieptului.

Art. 15. — Unitățile și marile unități militare pot fi decorate cu Ordinul *Mihai Viteazul* în toate clasele. Însemnul decorației se atașează drapelului de luptă al unității astfel:

a) la un capăt al panglicii este atașat ordinul, iar la celălalt este un canaf auriu; panglica este de lățimea specifică clasei, lungă de 2.000 mm;

b) panglica îndoită la jumătate se prinde de hampă sub acvilă;

c) placa clasei I se prinde de pânză, în colțul superior al benzii albastre, la 100 mm de hampă și de latura superioară a pânzei.

Art. 16. — (1) Conferirea Ordinului *Mihai Viteazul* se face obligatoriu începând cu clasa a III-a.

(2) Conferirea unei clase superioare a Ordinului *Mihai Viteazul* se face obligatoriu după decorarea cu o clasă inferioară.

Art. 17. — Decorațiile se conferă fără a se ține seama de timpul servit în armată.

Art. 18. — (1) Conferirea unei clase superioare duce automat la radierea persoanei respective din evidența clasei inferioare.

(2) Însemnul clasei inferioare rămâne în posesia celui decorat.

Art. 19. — (1) Ordinul *Mihai Viteazul* este cea mai înaltă decorație ce recompensează rezultatele cu totul excepționale obținute pe timp de război, atât de către ofițerii români sau ai unor armate aliate, cât și de către unitățile militare române sau străine, care au participat direct la operațiuni de luptă și s-au distins în mod cu totul excepțional în timpul acestora.

(2) Prin rezultate cu totul excepționale obținute de ofițeri, în sensul prezentului regulament, se înțelege:

a) fapte de bravură sau de eroism săvârșite de către ofițerii comandanți de subunități și unități aflate în luptă, fie prin pilda personală de vitejie, fie prin acte de inițiativă care au influențat semnificativ desfășurarea acțiunilor de luptă;

b) fapte de comandament ale ofițerilor din statele majore sau ale comandanților unităților și marilor unități aflate în luptă, care s-au distins prin inițiativă, curaj și hotărâre sau dacă, prin actele lor de comandament de ordin tactic sau strategic, au influențat decisiv operațiunile de luptă în ansamblu.

(3) Ordinul *Mihai Viteazul* se poate conferi unităților militare care au participat direct la operațiunile militare și care s-au distins în mod cu totul deosebit în timpul luptelor, obținând victorii de ordin tactic sau strategic, ori au ameliorat substanțial situația militară din zona în care acționează.

Art. 20. — Ordinul *Mihai Viteazul* se poate conferi pe timp de pace unor unități militare sau ofițerilor români care participă la misiuni sub jurisdicția unor organisme internaționale la care statul român este parte, numai în cazuri cu totul excepționale, pentru acțiuni de mare amploare și cu cotă de risc ridicat.

Art. 21. — (1) Ofițerii unităților militare din trupele aliate României pot fi decorați cu Ordinul *Mihai Viteazul*, astfel:

a) în cazul cooperării directe a trupelor române alături de trupe aliate, propunerile de decorare ale ofițerilor aliați vor fi făcute de comandantul unității românești cu care aceștia cooperează, propunere însușită și înaintată Președintelui României de către ministrul apărării naționale;

b) pentru ofițerii aliați care nu au acționat în cooperare directă cu trupe române, propunerile de decorare se fac de către șeful Marelui Cartier General, propuneri însușite și înaintate Președintelui României de către ministrul apărării naționale.

(2) Unitățile militare ale trupelor aliate României pot fi decorate cu Ordinul *Mihai Viteazul* pe baza propunerilor făcute Președintelui României de către ministrul apărării naționale.

Art. 22. — În cazul unor acțiuni militare internaționale desfășurate sub jurisdicția unor organisme internaționale, la care participă și unități sau subunități românești, se poate conferi Ordinul *Mihai Viteazul* unor ofițeri sau unități militare străine care, prin acțiunile lor, au sprijinit trupele române la îndeplinirea misiunilor sau au salvat viețile unor ofițeri români.

Art. 23. — În termen de 30 de zile de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, Ministerul Apărării Naționale va elabora, în aplicarea art. 19—22, reglementări specifice, aprobate prin ordin al ministrului apărării naționale, în care se vor detalia condițiile în care se conferă Ordinul *Mihai Viteazul*.

Modelul desenat
al Ordinului *Mihai Viteazul*

Clasa a III-a

Panglica

Avers

Revers

Rozeta

Bareta

*) Anexa nr. 2 este reprodusă în facsimil.

Ordinul *Mihai Viteazul*

Clasa a II-a

Avers

Revers

Panglica

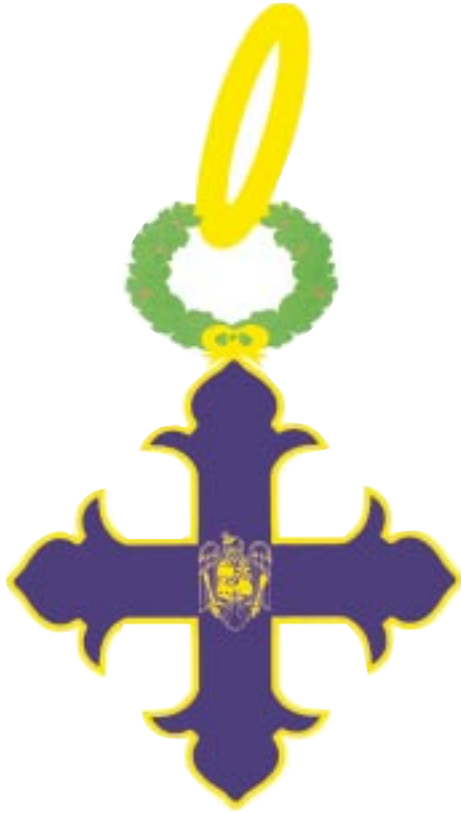
Rozeta

Bareta

Ordinul *Mihai Viteazul*

Clasa I

Avers

Revers

Placa

Rozeta

Bareta

Ordinul *Mihai Viteazul*
Portul uniformei ordinului

Ofițer activ
Cavaler al ordinului în ținută de serviciu

Ofițer în rezervă
Cavaler al ordinului

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****pentru promulgarea Legii privind Ordinul *Mihai Viteazul***

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 99 alin. (1) din Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea privind Ordinul *Mihai Viteazul* și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

ION ILIESCU

București, 7 iulie 2003.

Nr. 462.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și nr. 5069427282 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
E-mail: marketing@ramo.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro
